

Misee

Ná-S i

S i l zeigi

GALA goo wo nui Miseeni ka ti ni ma ta GALA goo wo nui Ezayi, é n n ma wotii ni gaamai zu, é zo kona und fela puunaanig i (740) ma, é zeeli kona und felai (700) ma, aisa Yesu Kilista a z l eteai zu. Delei n Ezayi k ni la, é ni Zuda masadai zu nu us iti p , si gi zu naati ti ni la kp i maazu ta Asiili yooi zu zala usuiti.

Misee ni goom ni nuiti p p , ga ta-yooi, m un ge la ma ga ta-laa wolai Zeeluzal me, to a aazu zosu, e elei é ni la ga Samali, Ize-lay le ná-masadai ma laa wolai, é looni bu, é zo kona und fela puufeleg maazu feleg i (722) ma, é zeeli kona und fela puufeleg maazu ilagi (721) ma, aisa Yesu a z l eteai zu. É ti looni izu ga, faa aagi é aazu, faa iti ti ti ni, naa zu oloi ana ti aazu k m su, m un ge la ma m ga telebotala vaiti ti ti zu ga .

GALA goo wo nui a p ga, GALA ge faiti daazale, naa a ga ti il ga laawu ta nu wolaiti, ta nu us iti ta-undi i wolaiti, ta zobob nu wolaiti, ta totu iti, ta tukp aale e nuiti, ta zala a ula nuiti. É sakpegi wuze eni alaa GALA goo wo nuiti daal ma, niiti ti ni nu us iti kakasu ga minaze e kp iti, ti a ma, zobo ge la m ná, faa n p ge a valibo niima vaiti su.

Misee ná-t n gooitii maa ele ma, to a p ga z iti ti woilosu gooi ma, ti igaizi ti ziimaze e pag wo, ti olo n GALA ziimai , ti unfemai wo, ti z iti n (6:8). Naama l n gooitii ka GALA ná-kizo

fai ma wooi wo fai il ni polu, GALA ge aazu k zu
ga niin , elela elei ná-nu us iti b .

Misee ná-s i log keela woo feleg
ma, ti il su olu, ti a omi: GALA ka
bosuga to a aazu ná-nu us ititukp aale ezu,
é ti maa olo (gaa w su 1 é zeeli gaa w su 3 ma,
gaa w su 6:1 é zeeli gaa w su 7:7 ma), k l é
minaze eni b alaa, ga to a kizo (gaa w su 4 é
zeeli 5 ma, gaa w su 7:8 é li gaa w su 20), é ti u su
olu, é ti l kundi i wu, nii a ula Davide mavofodai
zu (gaa w su 5:1-4a).

¹ Wooiti ka ga niiti G o GALAGI ti laazeelini
M lees te nui Misee ma, Zuda masa sa ag iti ta-
yee alaiti, Y tame, ta A aze ta Ezeekiase. Ku-
lak l mai naati ti il ni taa wolaiti ba, ti ga, Samali
ta Zeeluzal me.

GALA ná-tukp aale eai Izelay le laal ma
² Nu us iti p à woilo!
Zooi ta w iti wo zooi a, à ida bu!
Mali ii G o GALAGI a y su seizu adegai,
é zeele wooi wo wo laal ma!

³ W l Mali ii ana ula seizu ,
é yei, é a zi zala a ula ada ti su.

⁴ Gizeiti ti a us k wu,
p tugiti sulaa alao,
e kedoi aa a wuunsu abui a,
e zi a gizei yeizu.

⁵ Naa p ka ga Zak e mavofodaiti ta-l kolo ologi,
Izelay le l ye ei ná-kotoi maa ele ma.
B a é Zak e liizu t kolo ologi ma?
Ná-taa wolai Samali laade aa?
B a é Zuda liizu ani vaiti ma?

Zeeluzal me laade aa?

⁶ Mali ii ni ma: «Naa ma, nà Samali zu ga
k tu zi igi d i zu,

ti a leez n elei la ma,
nà ná-k tuiti kilikili, ti la n m i zu,
gè kpale ná, ma wuulaagiti ti maa ala.

⁷ Ná-k gani kp t aiti su a ale ale,
ná-t n iti p ti ala.

Ná-vololiba za aaiti, gè naati su ulukpulu,
t ze i naati ti t ni ga ná-kolo ologi ma
ulanumai,
ta aazu zu ga kolo ologi ta iligaa ma
ulanumai.»

GALA goo wo nui ná-g l i

⁸ Naa a é k zu gè aal izu, gè a w l ,
gè a zi ga a akai, k ba akai,
gè a kpeei loo e ko ei,
gè a kpalagi wo e saa w nig i.

⁹ Maz l maan i seel iai Samali ma, é la ulaa
su p .

É zeelia Zuda yooi ma ta Zeeluzal me taa zi ida ,
nà-nu us iti ti zeini ná.

¹⁰ À mina daazeeli Gate taazu , à mina w l !
B te-Leafela nuiti à ilikili fufiligi zu!

¹¹ Safiil nuiti, à le e ga ba akai ta wa-unfegi!
Saanan nuiti ti la zoosu ti a ula taa a.
G l i a wosu B te-Gay s le taazu ,
kp ba zobo ge la m ná.

¹² Mal te taa eaiti sasu a alizu ta- ulanumaiti ma
vaa zu.

Maz l nimiza vai G o GALAGI te egai
é zeelia Zeeluzal me taa zi ida ma.

¹³ Lakise laa eaiti, à wa- wotoloiti ta sooiti
k ele t .

Wo ok ni Izelay le ná-woo aladai ma,

wo Zeeluzal mel t kolo ologiti su.

¹⁴ Naa ma, Zuda nu us iti à bali ma wa M lees te-
Gate nuiti.

Akezi e taa wolai la a ga

kula faa zu ani Izelay le nu us iti ta-masagiti b .

¹⁵ Mali ii a wo l zu nu niin yeezu Maleesa nuiti.

Izelay le undi iiti ti-l ulaai,

ta elazu aizi Adulame ugi zu.

¹⁶ À w ungiti bo, wo ti uye ma, Zeeluzal me
taa eaiti,

kpaanagi wo unma, e uai n ungi,

à wo yiima lointi ta-w l i wo,

maz l ta liizu ga tiye du lai zu, ti maa ooza wo
a.

2

Tooma nuiti

¹ Maan a naati tu , niiti ti telebotala vai

ele t zu,

ti a isi faa i zu, ta na laani kpidii!

Geelaa a laona, ti il k vai olu,

si gi zu ma zobogi ti la.

² Ti a aazu ula kpalagiti ba, ti a ti ze e,

ta p l iti, ti a ti ze e.

Ti a loo nuiti ma, ti a ta- l wu z laiti se e,

ti a ta-yooiti kula ti ya.

³ Naa a é ba, G o GALAGI wooi aa:

«Nà maan i ele t zu niima nu ziiti

daal ma,

wo la zooga wo a gi ula bu,

wa na ziaa, k ni wo w ungi il ,

maz l yee alai é aazu to a ga nimiza

zi gi.»

⁴ Naama volo ná, ta wo laal guyei zu,

ti a maaw in wuyei loo wo ma ga:

«Giya a gi olo ologai m tu!
 Gá-nu us iti ti alaga ta-yooiti ma!
 Z iti ta gi zu gá- alaga ti,
 ti a ti aa w a!
 Leeni vaa zu ti loozu gi ma?»

⁵ Tama, wo tan p ge la m n n z l ga zoi
 zu,
 nii G o GALAGI ná-nu us iti ti gaa w zu.

Z iti ti GALA goo wo nui wooi zakpesu

⁶ Ta z i wosu, ti a ma:

«À mina z i wo fuun.
 Nu mina z i wo ga naama zii, ga:

ʼBaa ulama vai la ze ea ma!

⁷ An naa e, leeni a é wosu Zak e ná-
 nu us iti saama?

G o GALAGI yii aawana fala aa?

Ná-faa ele an i aa?»

GALA ge ma: «Dàawooiti ti la zolooni ga pag ,
 naama nui , nii é telebodai zu aa?

⁸ K l wogi m n , wo nà-nu us iti k ni ga wo
 zili nuiti.

Wa se e wolai ulazu se ewuze eiti maazu,
 naati k ba ti le esu wo oba ziil igi zu, ti a ze e
 k ma .

⁹ Wa nà-nu us iti ti-anzaiti kp zu ti zaama,

wo ti ula ti yiima l iti bu,

l biya oganii gè feai ti ya,

wa naa ulazu ti ya, ti la s l ga p .

¹⁰ À wuze e! À liina!

Maz l niima yooi la ga doo o bosu,

t zeí ná-k z i maa ele ma, to a aazu
 olo olosu ga gola.

¹¹ Nui ta a aana, é a kpiz akai wo,

é a z iti bo, ga:

«Nà bosu wo ma,

wa aazu d i z l su ta gaazulati ganiiti.»
 Z wo nui naa a soloogai niima nu us iti
 ma!»

GALA ka Izelay le nu vului m taiti gaal ba
 12 «Nà aazu wo p wo aal zu ba, Zak e
 mavofodaiti,
 nà aazu wo aal zu ba, Izelay le nu vului
 m taiti,
 nà wo aal ba, e baalagiti ti sasa ilagi zu,
 e baala kpulugiti ti laamiizu ada ila.
 Nu a b b wolai z ng wooi m nisu.»
 13 Z i é pelei ulazu, naa a lo ti lu .
 Ta pelei ula, ti aa a,
 ti le e si ida , ti ula ga naa elei.
 Ta-masagi a lo ti lu ,
 G o GALAGI a a ti untu .

3

Izelay le undi iiti ta-lo pele i
 1 Gè ma:
 «À woilo, Zak e mavofodai ma undi iiti,
 w i wo zeini Izelay le nu us iti unda!
 Wo-losu la ga wo a zi ga s ledai aa?
 2 Wa l zu faa ag i a,
 faa i a n ai wo ,
 wa nuiti k l gi ulazu ti ma,
 wo ti ma zuai ula ti- aeiti ma.»
 3 Ti-laamianigi a n n ga nà-nu us iti ma zuai.
 Ta ti- l gi ulazu ti ma,
 ti ti- aeiti gale ale.
 Ti ti zu ulukpulu,
 e suai, nu gilizu k lu li ii zu.
 4 Naa a é ba, ta woo ulana G o GALAGI ma ga é
 ti a,

Mali ii la ti woo aa otega p ,
 k l to a oluave ti a,
 t zeifaa i a, ti k ni.

GALA goo wo nuiti ti Izelay le yaavazu
⁵ G o GALAGI wooi aa, é ga nii,
 GALA goo wo nuiti ta-vaa zu,
 niiti ti ná-nu us iti kakasu, é ma:
 «Ni ta ani l na ti-la,
 ta a ma naazu fai p ge zolooga,
 k l ta a k i naati ba,
 z iti ti la ani l ni ti-la.

⁶ Wa niina kpidii zu,
 wo la m kulak l ma aa!
 Delela ele vaiti bo fai ega!
 Kpidii a niina wo ma, e foloi a daana,
 foloi zu a idi wo .»
⁷ Z iti ti faiti bosu ma yeelu , aa a ula ti ma,
 ad nuiti ta unfe!
 Ti p ta aazul u,
 maz l GALA ge la ti woo aa otega p .

⁸ K l n un, dàaveg ga gaa aai ta G o
 GALAGI ná-Z nvui,
 ta s ledai, ta z b i,
 ga gè Zak e mavofodai ná-t kolo ologiti d la,
 ta gè Izelay le ná-kotoi l la.

Zeeluzal me olo olo fai
⁹ À woilo de mu nii ma,
 Zak e mavofodai ma undi iiti,
 w i wo zeini Izelay le nu us iti unda!

Wa s le fai w inze ezu,
 wo telebodai maa e.

¹⁰ Wa Siy n losu ga nu aai,
 wo Zeeluzal me lo ga su i.

¹¹ Ta- undi iiti ta tukp i aale ezu lob anii
 maazu.

K ni ti ta-zala a ula nuiti sala p , ti a nuiti kala
ga t gooi.

K ni ti ta-GALA goo wo nuiti sala p ga walii, ti a
elela ele vaa wo.

Ti a oluzei G o GALAGI a, ti a ma:
«G o GALAGI la gi zaama aa?

Da ma, maan n p ge la zeelia gi ma.»

¹² Naa a é ba, wo maa ele ma,

Siy n a woli, e kpalagi,

Zeeluzal me a ga k tu zi igi,

d i a GALA p l i ma izei maa le.

4

GALA ka masadai Siy n

¹ Yee ala aa elagiti ta zeelina,

G o GALAGI ná-P l i ma izei aa a ooza,
é lo gizeiti p maazu,

to a lo gize goiti p maazu,

nu us b i a liizu p b .

² Zii iligiti ta liizu ná, ti a ma:

«À a ade l G o GALAGI ná-gizei ma,

Zak e ná-GALAGI ná-P l i wu,

naa a a k , é ná-peleiti d ga adeye,

ade a zi ga ná-peleiti.»

Maz l Siy n a t gi a ze e ná,

ta G o GALAGI laawooi a z l Zeeluzal me
n .

³ To a zaamazu logi wo nu us m in m in
z zu,

to a ga zii wolaiti ta-lukp aale e nui, an

z iti ti maa oozaai.

Ta ta- wo a z kp iti k ga kaliiti,

ti ta- inti k ga molo le e wo aiti.

Zii la m valaa zii a,

nu la m k vaa ma ala boga.

4 Es ka ná-leez n ele la ziil igi zu, ta ná-koole oole gulu elei,
nu n p ge la b la maalum n ,
maz l G o GALAGI, Fai-P -Mali ii, a é boga.

5 Z ma nu us iti ta zi zu ta- alagiti daaseigi zu,
k l giya ma, gá y zi zu G o GALAGI ada- GALAGI laaseigi zu, ey su .

GALA ka ná-baala kpulugi aal ba

6 G o GALAGI wooi aa:
«Naama volo ná, nà nà-baalagiti gaal ba,
z iti ti maal f gai, ta z iti ti zuvazagai,
niiti gè ti zopele uni.

7 Z iti ti maal f gai, nà naa m taiti mak ,
z iti ti maa oozani, gè naati k ga zii wola.
G o GALAGI a masadai ti unda, Siy n gizei ma,
é zo názu ma, ey su .

8 Da e, Zeeluzal me izei, è w l zu nu us iti ma,
e baala mak nui é w l baala kpulugi ma,
a ga a a-masadai z l su olu, nii é ni è ya m ungi.

Zeeluzal me a olu ga masadai ma laa wolai.»

Zeeluzal me ná- olu ulai ta un m fai

9 Lee ee a wo toozu niizu, niizu Zeeluzal me nu us iti?

Masa ge la m wo aa?

Wo l n nui zaa aa,
ta ai wo zosu ani, e anzanu a doun z l su?

10 Siy n laa eaiti, à zu ili ga ta ai,
wo kpalagi wo, e anzanui é doin z l su!

Maz l wa ulazu taai a,

wo zeid wolai zu,
 wa liizu, ey su wo zeeli Ba il ne.
 K l miná a wa unmgiz l ná,
 G o GALAGI a wo eya olu,
 é wo ula wo zili nuiti zea.
¹¹ K l niizu , zii m inm in ge aal a ba wo
 laal ma,
 ti a ma:
 «Baa ula faan wa-laai ma!
 Ade Siy n taai t i kolo olosu a!»
¹² K l ti la G o GALAGI ná-devei w ,
 ti la kisu vaiti gaa aazu,
 ti la kw ga é ti aal ba,
 e molo iliiti, é ti u ti-lo azu .
¹³ Siy n nuiti, à wuze e, wo moloi lo a!
 Nà min i losu wo a, é ga k lui,
 gè wo- olokagi e k lu igi,
 wa nu us m inm in d v wu,
 wa ti-yea ligi kpeink ga G o GALAGI n n ,
 ta-naavoloi kpein ka ga G o GALAGI n n ,
 eteai p Mali ii.
¹⁴ K l niizu, à wa- nuiti gaal ba, Siy n
 nuiti!
 Ta ga ade zeik l su,
 ti Izelay le ná-kundi ii lo a gaazu ga tukp i.

5

Masagi a z l B teley me
¹ Da e, B teley me Efelata,
 i è ga taa goi Zuda laa wolaiti saama,
 è b a nu ulazu ná b ,
 z i a zeik Izelay le nu us iti unda,
 nii ná-fai l zeizu ulaai w l w l i ma
 zi gi zu,

yee alaiti ti le egai kaite.

² Naa a é ba, G o GALAGI a d a aazuze e
 ná-nu us iti ba,
 ey su naama yeei zeeli, yeei anzanui naa,
 nii maan ai é doin z l , naa s l .
 K leai m taiti ti y su du lai zu,
 naati ti a olu, ti u Izelay le nui z iti ma.

³ T un ka zeiga pag ,
 é lo ná-baala kpulugiti tu ga G o GALAGI ná-
 zobogi,
 ga G o GALAGI maa iagi, nii é ga ná-GALAGI.
 Ná-nu us iti ta z nvui wo ziil igi zu,
 maz l s p ka b l ada p ,
 ey su zou ela ga ná p .
⁴ Naa a ga ziil igi!

Si gi zu Asiili nuiti ta aa la, ti l gá-yooi zu,
 til gá- l ag iti bu,
 gá totu iti ta kundi i m inm in te e ti
 laal ma.

⁵ Ta- z laiti sa ui zu,
 ta-zobogi a Asiili yooi ma, Nimel de yooi.
 T i to a gi ula Asiili nuiti zeezu,
 si gi zu ta gá-you w pelema maazu ud na
 la, ti l gá-yooi zu.

Izelay le nu us iti ti zii iligiti su

⁶ Izelay le nu us i m taiti ta y nu us
 m inm in saama,
 ta e n a pag i G o GALAGI te esu,
 a e sabalagi é uuzu tufai a,
 zee la laani nu n p ma,
 ki ge la loni nu us a.

⁷ Izelay le nu us i m taiti ta y ziiti saama,
 nu us m inm in saama,

ti zu a aa, e zalai é d zuaiti saama,
 aa e zala okpagi é toganiiti saama.
 Si gi zu é le esu da, é a lo ti ma, é a ti
 ali ga,
 nu n p ge la kulaa zea.
 8 À yee wo- iti ma,
 ta m n wo zili nuiti p ti olo olo!

GALA ka ná-nu us iti ade
 9 Ğ o GALAGI wooi aa:
 «Naama volo ná,
 nà wa- zooiti p kula zooi a,
 gè wa- wotoloiti p kolo olo.
 10 Nà wa-yooi ma laa wolaiti p kolo olo,
 gè ada iingiti suvaza, ti wo oluzei ai naati ba.
 11 Nà zo o vaiti p kula wo zaama,
 ungaizi nu n p ge la m a wo yeema.
 12 Nà k ganigiti kula wo zaama,
 gulu za aaiti ta k tu zi igiti,
 wo la m n k ga ani n p bu, nii wo kp t ai ga
 yeei.
 13 Nà wa-zale wuluiti t ula,
 gè wa-laaiti kolo olo.
 14 Nà potokulai zii iligiti ma, ti la oloni b ,
 ga zii aawanai ta zii ulagi.»

6

Tukp i é Mali ii ta ná-nu us iti z zu
 1 À woilo de mu naa ma, nii Ğ o GALAGI bosu:
 Wuze e, è lukp gizeiti kakala,
 gize goiti ti è-wooi m ni!
 2 À woilo, wa e, gizeiti, Ğ o GALAGI ná-
 tukp aale eai ma,
 wa alaa zooi wu d giti ti la iikpiga p !

Maz l tukp i a G o GALAGI ta ná-
 nu us iti z zu,
 kp i a ti y zu ta Izelay le nuiti.

³ Mali ii ma: «Nà-nu us iti, leeni a gè k ai
 ga woye?

Leeni a gè wo l ni la?

À gòoi aa ote d !

⁴ T zeì gè wo ulani Ezipete yooi a, wo a !

Gè wo unm ni, gè wo ula du lai zu!

Gè Moize ta Aal n ta Miliyamèni toni wo lu !

⁵ Nà-nu us iti, à iz su ga,

Moa e masagi Balake faa i leveni wo laal ma,
 wo iz naa zu, nii Bey l ná-doun zunui Balaame
 goo aa oteni da.

Gè y ni wo a, é zo Sitime é li Gilegale,

wo k wotiiti kaani, niiti ti z legai,

rr i gè ga G o GALAGI.»

Nii G o GALAGI p ga nu us i a k

⁶ Leeni a nà li gè lo da, G o GALAGI aazu,
 si gi zu gè liizu n k su da t un bu, GALAGI é Anii-
 P -Unda?

Gala zala aiti ka nà li ga tiye p aa,

ti ga kona gila nik yi oiti?

⁷ G o GALAGI a yeezei n i, baala sin ulugiti
 bu?

Baa gul i ma oigi la e zi wolaiti?

Baa gè doun m ungi ve nà-t kolo ologiti faa zu,

nii a k é nà-kotoiti suvaay ?

⁸ Ee, a e nui, ti è alag ga tu a ele ag i,

ta nii G o GALAGI w inni ga è k ,

to a ga è zi ga s ledai,

woo iladai n è , è a zi la,

è zi ga pag unmaayei zu, ga a-GALAGI yiima elei.

GALA ka yaavai ta toomai zala

⁹ G o GALAGI a zu taa wolai ,
imalai a ga nu unfe daaseigi ma:

«À woilo zeli ma, é losu wo ma, wo maa olo vai zu,
wo woilo naa wooi ma, z i é devei wosu!

¹⁰ Nà zoo n i gè va bu ga faa u nuiti
ti ta- l iti buulaave ga naavoloi s l gai yaavai
zu?

Ta z bo ganiiti, ti la kula ni su, naati
w in la mà?

¹¹ Gè la zeliloga naati ma aa,
z iti ti z ganiiti se ezu ta- l i zu,
ti a nuiti yaava la?

¹² Taai t i su naavolo nuiti ta ga tooma nuiti,
taa eai t iti ta a z i wo, yaava n gi a é ti-la.

¹³ Naa a é ba, nà wo zopele uzu ey su wo zee ,
gè wo olo olo wa- otoiti faa zu.

¹⁴ Wa daami wo, wo la yi oa,
pului la ze ea wo ma.

Z i wa mak , naa la mak ga.

Z i wa aa maazu,
nà naa olo olo ga k i.

¹⁵ Wa faza, k l wo la te ea.

Wa wolive wul i t , wo la wo-maavaa a ga ta,
wa d igi t , k l wo la ma l i ta pa
kp lea.

¹⁶ Wa zi zu ga pele i masagi W meli d ni,
ta Aka e ná-p l ye ei zi elei a wo zi zu la.

Naa a é ba, nà aazu ga wa-laai olo olo sa ui.

Nà wo ga ulasu anii,

nà-nu us iti ta-unfegi ma as i a la wo unma.»

7

GALA keelai w l vai nu us iti ta-yaava vai zu
¹Ee! Mään a! Gè a ga naama nui,
 é aazu gulu waa ulazu , ti ega oluma ga ti
 ula ga,
 e z i é gulu waa p giti gaizi zu kula nuiti
 polu elei.

K l leez n ila kpalaa ge la ná, nu a mi,
 koole oole gwaa ma n n gila kpalaa,
 nii gòla w in ai ma.

²Woo ila nuiti ti ega zoi a,
 s le nu n p ge la m ná.
 Nu aa isi in a é ti p ziima ,
 ti a aa n , ti ilagilagiti p .
³Ti ele eleg faa i zu, ti yee la ulaa su.
 Kundi iiti ta tukp aale e nuiti ta lob anii ulazu
 nuiti zea ga maa aai,
 nu wolaiti ti a ti yiima vai wo ti ma,
 ti p ta zoloosu faa ila ma.

⁴Z i pagai ti zaama, naa e aingiti ti
 aal ai ba,
 ti zaama, z is legai ti p ba, naa u é le e aingi
 ma l l gi a.

W l , wo zala voloi ana a,
 nii wo mak nuiti ti boni, GALA goo wo nuiti.

Niizu, wa niina kite ei zu.

⁵Mina la è-w la la,
 mina oluzei è-n a.
 Dama, è mina laalao è anzai aazu.

⁶Maz l doun zunui a k w inze e,
 doun anzanui wuze e dee laal ma,
 leem in ná-doun anzai wuze e daal ma,
 s sili nui a gat iná-p l ye ei
 wu nuiti.

Nu la GALA ná-maaw in ai la
 7 N un nà, nà w l zu ga G o GALAGI pelei,
 nà itosu nà-kizo GALAGI a,
 nà-GALAGI a gò aa ote.

8 Sìli nui, mina oozun nà-faa zu!
 Maz l ni nà loona, nà wuze e olu.
 Ni nà zeini kpidii zu,
 G o GALAGI a b ga wozakalagi.

9 Nà va G o GALAGI ná-zii aawanai wu,
 t zeì gè kotoi ni daal ma.
 K l yeeta to a màalogi wo,
 é ula ga ze, é tò wozakalagi a,
 nà ná-telebodai ma wotii a.

10 To a sìli nuiti gaazu, unfegi l ti aazu,
 t iti ti ni zu mà:
 «Mini a de mu a-GALAGI, G o GALAGI
 ná?»
 Ta ti l v wu, e taazu
 ala alai, nà ti t !

11 W l , naama voloi ana a,
 yeei wa-laa wolai ma zi igiti ti losu da.

W l , naama volo ná,
 ta a wa-yooi a, kw ma ti.

12 Naama volo ná, nuiti ta a è b ,
 ti ze e Asiili yooi zu, ti ze e Ezipete yooi zu,
 ti ze e zi wolai ma,
 ti ze e kpolo i ma ná p ,
 ti ze e gizeiti ma.

13 Zooi m ta zu a wo, gaa nuiti maa ele ma,
 naa a ga ta- woti iti ma zalai.

14 Lo a-nu us iti untu ga a-lukp i,
 baala kpulugiti be ti ga n i,
 ti ya ila be ti zeini d i zu, Kaalem le gizei ma!
 Ti zoo ti laami Basan lufa l t iti su, ta Galaade gizei ma,

e elei é ni la, m ungi ma voloiti su!

¹⁵ E foloi è gi ulani la Ezipete yooi a,
laav vaiti k gi .

¹⁶ Zii iligiti ta ti t , ti wola unfe,
an zobogi p ka ti ya.

Ta yee la, ti laav vai ma,
ti-woizu ti ta l .

¹⁷ Ta fufiligi m e kaalii,
e kpokpo aniiti ti zooi a.

Ta ula ga duai ti-l uzu ti,
ti a ga sasú alii G o GALAGI , gá-GALAGI,
ta lua a-zobogi a.

¹⁸ GALA, a é ga è ele,
a zoo é faa aaza golai e, é t kolo ologi zuvaay ,
a-nu us i m taiti b , ti ga a-nuiti?

D i è la a ga y zii aawanai zu ey su ,
maz l è-yiimai a ga è woo iladai .

¹⁹ Da gi maaw in aazu m n ,
è la gá-vaa aaza golaiti p t ga,
a gá- otoiti kpein pili ya kpolo i ma alii zu.

²⁰ Ungo, a a-woo iladai ula k l ma
Zak e mavofodaiti b .

È è-zaalai ula k l ma A alaame mavofodaiti b ,
e elei è ma minaze egi woni da kaite
w l w l i gi-m m wolani b .

GALA S i

Portions of the Holy Bible in the Toma language of Guinea
Des portions de la Sainte Bible dans la langue de la Guinée Toma
copyright © 2013 Pioneer Bible Translators

Language: Toma

Translation by: Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-09-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Mar 2019 from source files dated 1 Dec 2018

95f995fa-1e05-5170-a262-d0f7dabeeddf